

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

20 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

TOMA Nadejda
CATAN Liliana
DIACONU Iurie
GUZUN Ion
BOICO Victor

a judecat, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul Procuraturii de circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 16 februarie 2022, în cauza penală a lui

Bucico Nicolai XXXXX, născut la XXXXXX,
originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.10.2021 – 19.10.2021;

Instanța de apel: 12.11.2021 – 16.02.2022;

Instanța de recurs: 28.04.2022 – 20.06.2022.

Asupra recursului ordinar declarat Colegiul Penal lărgit,

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Central, din 19 octombrie 2021, Bucico Nicolai a fost recunoscut vinovat și condamnat, cu aplicarea art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza:

- art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la închisoare pe un termen de 1 an 6 luni;
- art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la închisoare pe un termen de 1 an 6 luni.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al acestor pedepse i-a fost aplicată pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, în penitenciar de tip semiînchis.

A fost admisă acțiunea civilă, dispunându-se încasarea din contul lui Bucico Nicolai în beneficiul lui Mardari Svetlana a prejudiciului material în mărime de 2960 lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Prima instanță, *examinând cauza în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală*, a reținut că Bucico Nicolai în perioada 29 ianuarie 2021 – 22 februarie 2021, având intenția de profit și îmbogățire, cu scopul de a însuși bunuri din avutul altei persoane prin forțarea ușii, a pătruns în beciul gospodăriei ce aparține lui Axentiuc Svetlana, amplasată în XXXXX, de unde pe ascuns a sustras 30 borcane cu volumul de un litru în care se afla carne tocată de porc și găscă, un borcan fiind estimat la prețul de 100 lei, în total în sumă de 3000 lei, 43,5 litri de vin de casă, un litru de vin fiind estimat la prețul de 25 lei, în sumă totală de 1087,5 lei și 25 borcane cu salate, un borcan cu salată fiind estimat la prețul de 25 lei, în total în sumă de 625 lei, astfel

cauzându-i părții vătămate o daună materială considerabilă în sumă totală de 4712,5 lei.

Tot Bucico Nicolai, având aceeași intenție și scop, în perioada de timp 07 septembrie 2021 – 15 septembrie 2021, a pătruns în gospodăria amplasată în XXXXX, ce aparține lui Mardari Svetlana, de unde pe ascuns a sustras din beciul gospodăriei 5 sticle de vodcă „Hortița” cu volumul de un litru, o sticlă fiind estimată la prețul de 180 lei, în sumă totală de 900 lei, 7 sticle de vodcă „Mirnaia” cu volumul de un litru, o sticlă fiind estimată la prețul de 130 lei, în sumă totală de 910 lei, 2 sticle de vin alb „Muscat” cu volumul de 1,5 litri estimate ambele la prețul de 70 lei, 2 borcane cu brânză de oi sărate cu volumul de 3 litri, estimate ambele la prețul de 270 lei, și mai multe borcane de diferite volume cu murături, salate și sucuri estimate toate la prețul de 810 lei, cauzându-i astfel părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă de 2960 lei.

Aceste acțiuni ale lui Bucico Nicolai au fost încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal (2 episoade) – *sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane săvârșită prin pătrundere în alt loc pentru depozitare, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Nefiind de acord cu soluția adoptată, apel a declarat inculpatul Bucico Nicolai, solicitând casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, deoarece a recunoscut vina și partea vătămată nu are pretenții.

3.1. La judecarea apelului, inculpatul a depus cerere prin care solicită aplicarea Legii nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în vigoare 31 decembrie 2021.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 16 februarie 2022 a fost admis apelul, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care s-a dispus încetarea proceselor penale intentate în privința lui Bucico Nicolai în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) și art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal în temeiul art. 2 al Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței.

4.1. Instanța de apel în partea descriptivă a deciziei a constatat că, judecând cauza penală, prima instanță a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității, și din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția lui Bucico Nicolai în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal și de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, inculpatul acceptând încadrarea juridică a acțiunilor sale și recunoscând vina în comiterea infracțiunii imputate.

Totodată, instanța de apel a conchis că este necesar de a interveni în soluția adoptată de prima instanță deoarece sunt prezente circumstanțe ce condiționează liberarea de răspundere penală a lui Bucico Nicolai și încetarea procesului penal.

Astfel, potrivit art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă: ...există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

Conform art. 107 alin. (1) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

În acest sens s-a notat că la 24 decembrie 2021 a fost adoptată Legea nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în vigoare 31 decembrie 2021, care potrivit art. 1 alin. (1), se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate, (...), dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art. 2–5, 7, 8.

Potrivit art. 2 alin. (2) al Legii sus menționate, procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.

Reieșind din actele cauzei, inculpatul Bucico Nicolai a comis infracțiunile prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal în perioadele 29 ianuarie 2021 – 22 februarie 2021 și 07 septembrie 2021 – 15 septembrie 2021, adică până la adoptarea Legii sus menționate, iar pedeapsa sub formă de închisoare prevăzută de sancțiunea articolului incriminat este de până la 3 ani, astfel infracțiunea calificându-se ca mai puțin gravă.

Cât privește invocarea acuzării privitor la inaplicabilitatea prevederilor Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 pe motiv, că anterior inculpatul a fost condamnat pentru infracțiuni grave prevăzute la art. 187 alin. (2) Cod penal, instanța de apel a considerat-o irelevantă cazului deoarece, Bucico Nicolai a fost condamnat prin sentința Judecătorei Edineț din 17 august 2010, pedeapsa fiind ispășită la 16 august 2014.

Respectiv, reieșind din prevederile art. 111 alin. (1) lit. h) Cod penal, antecedentele penale sunt stinse, iar impedimentul prevăzut expres la art. 6 lit. a) a Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021, este inaplicabil cazului, or, stingerea antecedentelor penale anulează toate incapacitățile și decăderile din drepturi legate de antecedentele penale.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală solicită casarea deciziei cu remiterea cauzei spre rejudecare de către aceiași instanță de apel în alt complet de judecată.

În susținerea celor solicitate, recurentul invocă că în conținutul prevederilor art. 391 Cod procedură penală temeiul de încetare – intervenirea amnistiei – nu se regăsește, iar existența circumstanțelor care exclud urmărirea penală la fel nu include amnistia ca temei de încetare, prin urmare instanța de apel urma să aplice prevederile prevăzute de art. 389 alin. (4) Cod de procedură, și să pronunțe o sentință de condamnare cu stabilirea pedepsei și liberarea de la executarea ei în cazul amnistiei conform art. 107 Cod penal.

6. Obiect de examinare a instanței de recurs îl reprezintă doar chestiunea privind aplicarea Legii nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova

7. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul Penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată (*art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală*).

Din raportarea jurisprudenței naționale la cea a CtEDO rezultă că în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile ce urmează să le soluționeze instanța de apel, hotărârea acesteia urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudicare, or eroarea de drept admisă în cadrul unei proceduri precedente, afectează echitatea procedurii și instanțele de recurs sunt obligate de a rectifica eroarea de procedură admisă de instanțele ierarhic inferioare, în caz contrar, art. 6 CoEDO este încălcat (hotărârea CtEDO *Leoni versus Italia*).

Reieșind din temeiurile de drept ale recursului ordinar declarat, se reține că titularul invocă incidența cazurilor de casare prevăzute la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală potrivit cărora *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii*.

Verificând și analizând decizia instanței de apel, raportat la argumentele recurentului, Colegiul reține că acestea și-au găsit confirmare și statuează instanța de apel și-a motivat soluția contradictoriu și partea descriptivă nu corespunde dispozitivului hotărârii.

Colegiul menționează că la întocmirea unei hotărâri, instanța trebuie să îndeplinească cerințele art. 394 Cod de procedură penală și să soluționeze toate chestiunile prevăzute în art. 385 și art. 397 Cod de procedură penală.

Potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată, iar conținutul ei se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea.

Totodată, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă printre altele și motivele adoptării soluției date.

La caz, prima instanță a examinat învinuirile aduse în fond și a adoptat soluția de condamnare a lui Bucico Nicolai în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal (2 episoade), cu aplicarea art. 84 alin. (1) Cod penal, la închisoare pe un termen de 2 ani, în penitenciar de tip semiînchis.

Criticând sentința pentru netemeinicie, apel a declarat inculpatul, care și-a modificat cerințele solicitând aplicarea Legii nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Instanța de apel expunându-se asupra noilor solicitări ale inculpatului a conchis că starea de fapt concordă cu cea de drept, Bucico Nicolai corect fiind recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal (2 episoade) și a decis „*În baza art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, 107 alin. (1) Cod penal, procesul penal în privința lui Bucico Nicolai pe art. 186 alin. (2) lit. c), d) și art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, încetează în temeiul art. 2 al Legii nr.243 din 24 decembrie 2021 (în vigoare 31 decembrie 2021) privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.*”.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a făcut referire la art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, coroborat cu art. 107 alin. (1) Cod penal și art. 2 alin. (2) a Legii nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în vigoare 31 decembrie 2021 (*a se vedea pct. 4.1. a prezentei hotărâri*).

Colegiul găsește necesar a puncta că această statuare a instanței de apel contravine normelor penale și celor de procedură penală precum și practicii judiciare constante,

or, chiar dacă se constată că sentința de condamnare este întemeiată (*partea descriptivă a hotărârii*), se conchide că procesele penale urmează a fi încetate (*partea dispozitivă*).

De asemenea, instanța de recurs precizează că situațiile descrise în dispoziția pct. 6) alin. (1) art. 391 Cod de procedură penală se referă la cazurile expres prevăzute de lege (*art. 11 alin. (4), art. 57-58, alin. (4) art. 165 și art. 206, alin. (5) art. 217 și alin. (4) art. 325 Cod penal*), iar intervenirea actului de amnistie nu se regăsește în conținutul acestui punct și a acestei norme în ansamblu.

Mai mult, în corespundere cu art. 107 alin. (1) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei, fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

Astfel, ținând cont de faptul că solicitarea de aplicare a actului de amnistie a intervenit la faza de judecare a apelului, instanța urma a adopta și pronunța o hotărâre în conformitate cu prevederile art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală, potrivit cărora se adoptă *o sentința de condamnare cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art.107 Cod penal*, deoarece adoptarea unei sentințe de încetare a procesului penal (*art. 391 Cod de procedură penală*) este posibilă doar la faza punerii pe rol a cauzei (*art. 345 Cod de procedură penală coroborat cu art. 350 Cod de procedură penală*), în celelalte cazuri, hotărârea se adoptă în baza art. 389-390 Cod de procedură penală.

Tot aici se menționează că, legiuitorul în prevederile art. 391 Cod de procedură penală (*sentința de încetare a procesului penal*), nu a statuat că, după ce procedura continuă în mod obișnuit și instanța hotărâște asupra învinuirii înaintate inculpatului, ea va adopta o sentință de încetare a procesului penal în cazul aplicării actului amnistiei, cât, de altfel, și a prescripției.

Or, aceste două cazuri de nereabilitare a persoanei, spre deosebire de celelalte situații similare, regăsite în art. 391 Cod de procedură penală, sunt soluționate, după faza ședinței preliminare (*art. 332 alin. (5), 384 Cod de procedură penală*), doar în cadrul adoptării unei sentințe sau deciziei (instanței de apel) de condamnare, în virtutea esenței sale procedurale și a specificului de a hotărî asupra învinuirii formulate inculpatului în condițiile prescrise la art. 389, 394 alin. (1) și (2) și 395 Cod de procedură penală, spre deosebire de cele prevăzute în art. 394 alin. (4) și 396 Cod de procedură penală, adică cele proprii unei sentințe de încetare.

Mai mult, prevederile de drept enunțate nu sunt declarate neconstituționale și nici nu contravin reglementărilor internaționale, pentru a fi exceptate și omise, deci urmează a fi aplicate întocmai (art. 1 alin. (1), art. 7 alin. (1) – (8) Cod de procedură penală).

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar, casării totale a deciziei și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe corespunzător și în strictă conformitate cu prevederile legii penale și procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie și nemijlocit de motivele casării

acesteia, să înlăture omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul Procuraturii de circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, casează total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 16 februarie 2022 în cauza penală privindu-l pe **Bucico Nicolai XXXXX**, și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia pronunțată integral la 16 august 2022.

Președinte

TOMA Nadejda

Judecători

CATAN Liliana

DIACONU Iurie

GUZUN Ion

BOICO Victor